

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG ĐÌNH CHINH

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG SINH TRƯỞNG,
PHÁT TRIỂN CỦA MỘT SỐ GIỐNG LÚA MỚI CHẤT LƯỢNG,
NGẮN NGÀY TẠI HUYỆN TAM ĐƯỜNG TỈNH LAI CHÂU**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC CÂY TRỒNG

THÁI NGUYÊN - NĂM 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG ĐÌNH CHINH

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG SINH TRƯỞNG,
PHÁT TRIỂN CỦA MỘT SỐ GIỐNG LÚA MỚI CHẤT LƯỢNG,
NGẮN NGÀY TẠI HUYỆN TAM ĐƯỜNG TỈNH LAI CHÂU**

**Ngành: Khoa học cây trồng
Mã số: 60 62 01 10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC CÂY TRỒNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM VĂN NGỌC

THÁI NGUYÊN - NĂM 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa hề sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn chỉnh luận văn này đều đã được tác giả cảm ơn. Các thông tin, tài liệu trình bày trong luận văn này đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả

Hoàng Đình Chính

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, thực tập và thực hiện đề tài này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Ban giám hiệu Trường Đại học Nông Lâm, khoa sau đại học, khoa Nông học, các thầy giáo, cô giáo, bạn bè, đồng nghiệp, cơ quan và gia đình.

Trước tiên tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo TS. Phạm Văn Ngọc - giáo viên khoa Nông học Trường Đại học Nông Lâm - người đã trực tiếp hướng dẫn tận tình, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn này.

Đồng thời tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới toàn thể các thầy, cô giáo giảng dạy chuyên ngành Khoa học cây trồng, Trường Đại học Nông Lâm đã giúp đỡ hoàn thiện đề tài và có những đóng góp ý kiến để tôi hoàn thành tốt bản luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn:

- Gia đình anh Lù A Sừ, bản Sà Phàng Thấp xã Khun Há huyện Tam Đường đã giúp đỡ tôi thực hiện các công thức thí nghiệm ở vụ Mùa năm 2014 và vụ Đông xuân 2015.

- Các cán bộ phòng Chuyên giao tiến bộ kỹ thuật, Trung tâm Khuyến nông tỉnh đã giúp đỡ tôi thực hiện đánh giá chất lượng cơm của các giống tham gia khảo nghiệm.

Nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành nhất tới tất cả các thầy giáo, cô giáo, bạn bè đồng nghiệp, cơ quan, gia đình và người thân đã quan tâm động viên tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2015

Tác giả

Hoàng Đình Chinh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích, yêu cầu của đề tài.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU.....	3
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	3
1.2. Vai trò của giống lúa và bộ giống lúa nước ta hiện nay	4
1.2.1. Vai trò giống lúa trong sản xuất.....	4
1.2.2. Nghiên cứu bộ giống lúa đang sử dụng ở nước ta hiện nay.....	5
1.2.3. Định hướng sản xuất giống của nước ta trong thời gian tới	7
1.3. Tình hình nghiên cứu, chọn tạo giống lúa chất lượng trong và ngoài nước	8
1.3.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới.....	8
1.3.2. Nghiên cứu chọn tạo giống lúa chất lượng ở Việt Nam	11
1.4. Tình hình sản xuất lúa gạo	13
1.4.1. Tình hình sản xuất lúa gạo ở Việt Nam	13
1.4.2. Tình hình sản xuất lúa trên địa bàn tỉnh Lai Châu	17
1.4.3. Tình hình sản xuất lúa gạo tại huyện Tam Đường và xã Khun Há.....	20
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	25
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	25
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	25
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	26

2.2. Nội dung nghiên cứu.....	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.4. Địa điểm và thời gian tiến hành.....	27
2.5. Kỹ thuật áp dụng.....	27
2.6. Các chỉ tiêu và phương pháp theo dõi.....	28
2.6.1. Một số đặc điểm nông sinh học.....	28
2.6.2. Đánh giá mức độ biểu hiện sâu bệnh hại.....	30
2.6.3. Đánh giá khả năng chống chịu với điều kiện ngoại cảnh.....	33
2.6.4. Chỉ tiêu cấu thành năng suất.....	33
2.6.5. Đánh giá chất lượng các giống lúa.....	34
2.7. Phương pháp xử lý số liệu.....	35
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	36
3.1. Diễn biến của thời tiết ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển của các giống lúa tham gia khảo nghiệm.....	36
3.1.1. Diễn biến thời tiết vụ Mùa 2014 ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển của các giống tham gia khảo nghiệm.....	36
3.1.2. Diễn biến thời tiết vụ Đông xuân 2015 ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển của các giống tham gia khảo nghiệm.....	38
3.2. Một số đặc điểm hình thái của các giống khảo nghiệm ở Tam Đường.....	40
3.3. Kết quả nghiên cứu đặc điểm sinh trưởng các giống khảo nghiệm.....	42
3.4. Kết quả nghiên cứu khả năng chịu lạnh và biểu hiện sâu bệnh hại của các giống khảo nghiệm trên đồng ruộng.....	50
3.4.1. Khả năng chịu lạnh của các giống tham gia khảo nghiệm.....	50
3.4.2. Kết quả theo dõi mức độ biểu hiện sâu bệnh hại của các giống tham gia khảo nghiệm.....	51
3.5. Kết quả nghiên cứu năng suất và các yếu tố cấu thành năng suất các giống khảo nghiệm.....	55
3.5.1. Kết quả nghiên cứu năng suất và các yếu tố cấu thành năng suất các giống lúa khảo nghiệm ở vụ Mùa 2014 và vụ Đông xuân 2015.....	55

3.5.2. Đánh giá ảnh hưởng mùa vụ gieo cấy đến năng suất các giống lúa thí nghiệm.....	60
3.6. Kết quả đánh giá chất lượng gạo và cơm các giống khảo nghiệm	62
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	70
1. Kết luận:	70
2. Đề nghị:	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC.....	73
MỘT SỐ HÌNH ẢNH THÍ NGHIỆM.....	91

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CV	Hệ số biến động
Đ/c	Đối chứng
ĐX2015	Đông xuân 2015
FAO:	Food and Agriculture Organization of the United Nations - Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên Hiệp Quốc.
GL105	Gia lộc 105
HT1	Hương thơm số 1
IRRI	Viện nghiên cứu lúa gạo quốc tế
M2014	Vụ mùa 2014
LSD	Sai khác nhỏ nhất có ý nghĩa.
P	Xác xuất.
TB	Trung bình.

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1. Tình hình sản xuất lúa gạo ở Việt Nam giai đoạn 2009 - 2013.....	14
Bảng 1.2. Diện tích, năng suất, sản lượng lúa tỉnh Lai Châu từ 2010 - 2014.....	19
Bảng 1.3. Diện tích, năng suất, sản lượng lúa huyện Tam Đường từ năm 2010-2014	21
Bảng 1.4. Cơ cấu và năng suất các giống lúa ở huyện Tam Đường vụ Đông xuân và vụ Mùa 2014	23
Bảng 3.2. Một số đặc điểm hình thái các giống khảo nghiệm ở huyện Tam Đường	41
Bảng 3.3. Đặc điểm sinh trưởng các giống khảo nghiệm ở 2 mùa vụ khảo nghiệm	43
Bảng 3.4. Đặc điểm nông học các giống lúa khảo nghiệm ở 2 mùa vụ khảo nghiệm	45
Bảng 3.5. Đặc điểm nông học các giống lúa khảo nghiệm ở 2 mùa vụ khảo nghiệm	47
Bảng 3.6. Mức độ chịu lạnh của các giống tham gia khảo nghiệm	50
Bảng 3.7. Mức độ biểu hiện bệnh hại trên đồng ruộng các giống khảo nghiệm.....	51
Bảng 3.8. Mức độ biểu hiện sâu hại trên đồng ruộng các giống khảo nghiệm	53
Bảng 3.9. Các yếu tố cấu thành năng suất và năng suất các giống khảo nghiệm	55
Bảng 3.10. Giá trị biến động các nguồn biến động của năng suất	60
Bảng 3.11. Năng suất trung bình các giống lúa thí nghiệm qua 2 vụ khảo nghiệm	61
Bảng 3.12: Ảnh hưởng mùa vụ đến năng suất thí nghiệm.....	62
Bảng 3.13. Chất lượng xay xát các giống lúa khảo nghiệm	63
Bảng 3.14. Chất lượng cơm các giống khảo nghiệm.....	65

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1a: Đồ thị diễn biến thời tiết ở các ngày sau cấy các giống lúa khảo nghiệm ở vụ Mùa 2014 tại Tam Đường - Lai Châu36

Hình 3.1b: Đồ thị diễn biến thời tiết ở các ngày sau cấy các giống lúa khảo nghiệm ở vụ Xuân 2015 tại Tam Đường- Lai Châu.....39